Ба Шӯрои диссертатсионии 6D-КОА.029
назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон
(734025, Ҷумҳурии Тоҷикистон, шаҳри
Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ, 17)

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Исмоилзода Маъруф Искандар дар мавзуи «Сиёсишавии дин ва хусусиятҳои муҳими он дар шароити инкишофи ҷомеаи тоҷикистонӣ: таҳлили иҷтимоӣ-фалсафӣ» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои фалсафа аз рӯйи ихтисоси 09.00.11 – Фалсафаи иҷтимоӣ (илмҳои фалсафӣ)

Сиёсишавии дин ҳамчун таҳдид ба суботи сиёсии ҷомеа ва роҳу воситаҳои пешгирӣ намудани он яке аз масъалаҳои ҳалталаби ҷомеаи Тоҷикистон ба шумор меравад. Зарурати омӯзиши ин масъала, пеш аз ҳама, бо паҳншавии ғояҳои мухталифи ҳизбу ҳаракатҳои ифротгаро ва аз ҷониби онҳо истифода шудани дин ҳамчун яроқи ғоявию сиёсӣ ва аз ҳама муҳим ба воситаи бештар шудани таъсири омили динӣ ба раванди сиёсии ҷомеа асоснок карда мешавад. Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон низ ба монанди кишварҳои дигари минтақаи Осиёи Марказӣ ба масъалаи пешгирии паҳншавии ғояҳои ифротгароӣ, зуҳури он дар миёни ҷавонон, аз байн бурдани хавфу хатари ифротгароии динию сиёсӣ диққати махсус медиҳанд. Аз ҷумла, қабул гардидани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи мубориза бар зидди ифротгароӣ» ва стратегияи мубориза бо даҳшатафканӣ ва ифротгароӣ гувоҳи ин гуфтаҳо мебошад. Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон тӯли солҳои охир таъсири сиёсишавии дин баръало ба мушоҳида мерасад. Махсусан дар шароити рушди технологияҳои иттилоотӣ ва тавсеаи истифодаи шабакаи Интернет тундгароён ва ифротгароён ба таври фаъол дар миёни муҳоҷирон ва қишрҳои дигари ҷомеа ғояҳои худро тарғибу ташвиқ

намуда истодаанд. Ин ва дигар масъалаҳои марбут ба густариши сиёсишавии дин, ҳамчунин муайян намудани сабабҳои пайдоиши он, таҳқиқ намудани роҳҳои паҳнкунии ифротгароии динӣ масъалаҳои мубрами илмҳои фалсафӣ, бахусус фалсафаи иҷтимоӣ мебошанд.

Дар таҳқиқоти Исмоилзода Маъруф Искандар таҳлили хусусиятҳои муҳимми сиёсишавии дин дар шароити инкишофи ҷомеаи тоҷикистонӣ ба сифати масъалаи марказии таҳқиқот интихоб шудаанд. Таҳлили қисми асосии таҳқиқот дар заминаи автореферати диссертатсия нишон медиҳад, ки мақсад ва вазифаҳои дарпешгузоштаи муаллиф иҷро шудаанд.

Дар таҳқиқоти мазкур масъалаи сиёсишавии дин бори аввал дар илмҳои фалсафии ватанӣ ба таври маҷмӯӣ мавриди омӯзиш ва таҳқиқ қарор дода шудааст. Дар таҳқиқоти муаллиф: моҳият ва хусусиятҳои муҳимми сиёсишавии дин омӯхта шудаанд; сабабҳо ва омилҳои пайдоиши сиёсишавии дин мавриди омӯзиш қарор дода шуда, роҳу воситаҳои муқовимат бо он нишон дода шудаанд; хусусиятҳои муҳими сиёсишавии дин таҳлил гардида, нишонаҳои он ҳамчун омили бавуҷудоварандаи ифротгароии динию сиёсӣ муайян карда шудааст; омилҳои гуногуни паҳншавии ифротгароии динию сиёсӣ таҳлил гардидааст; пайдоиш ва ташаккулёбии сиёсишавии дин дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мавриди омӯзиш қарор дода шудааст; таҳдиду хатари сиёсишавии дин ба суботи сиёсии Ҷумҳурии Тоҷикистон нишон дода шудааст.

Дар баробари муваффақият инчунин баъзе норасоиҳо низ дар рисола дида мешавад. Масалан, ҳарчанд дар таҳқиқот тавассути технологияҳои иттилоотии замони муосир паҳншавии ифротгароӣ нишон дода шуда бошад ҳам, ба таҳқиқи он зербоби алоҳида бахшида нашудааст. Аммо ин норасоӣ ба мундариҷаи таҳқиқот таъсири амиқ намерасонад ва илмияти диссертатсияро кам намекунад.

Аз рӯйи муқаррарот ва натиҷаҳои таҳқиқоте, ки дар автореферат ҷойгир шудаанд, гуфтан мумкин аст, ки диссертатсия дар сатҳи баланди илмӣ таҳия гардидааст. Бо назардошти объект ва мақсади таҳқиқот кори

илмии барои ҳимоя пешниҳодшуда таҳқиқоти мукаммал ва мустақилона анҷомёфта мебошад.

Муаллиф вобаста ба мавзуи таҳқиқотии худ се мақолаи илмӣ дар маҷаллаҳои илмии тақризшаванда чоп намудааст, ки онҳо натиҷаҳои асосии диссертатсияро дар бар мегиранд. Автореферати диссертатсия тибқи талаботи ҷорӣ таҳия гардидааст ва муҳтавои асосии таҳқиқотро инъикос менамояд. Дар он муқаддима, тавсифи умумии таҳқиқот ва қисмҳои асосии диссертатсия ҷойгир карда шудаанд. Инчунин, дар охири автореферат хулосаҳо ва натиҷаҳои асосии илмии диссертатсия, тавсияҳои муаллиф оид ба истифодаи амалии натиҷаҳои таҳқиқот пешниҳод гардидаанд. Бо назардошти мазмуну муҳтавои автореферат, инчунин дар асоси методҳои истифодашуда ва натиҷаҳои асосии таҳқиқот гуфтан мумкин аст, ки кори илмии Исмоилзода Маъруф Искандар дар мавзуи «Сиёсишавии дин ва хусусиятҳои муҳими он дар шароити инкишофи ҷомеаи тоҷикистонӣ: таҳлили иҷтимоӣ-фалсафӣ» ба ихтисоси 09.00.11 – Фалсафаи иҷтимоӣ (илмҳои фалсафӣ) мувофиқат менамояд ва муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои фалсафӣ мебошад.

Муқарриз:
номзади илмҳои фалсафа, дотсент,
мудири кафедраи фанҳои ҷомеашиносии
Донишгоҳи давлатии тиббии Хатлон Гулов А.А.

Имзои Гулов А. А - ро тасдиқ менамоям.

Сардори шуъбаи кадрҳои ДДТХ Асоев С.П.

Суроға:735320, Ҷумҳурии Тоҷикистон, в. Хатлон,
н.Данғара, к. И.Шариф-3 Тел.: +992 918-64-44-15